

Zondag 17 november 2019 – Taizé dienst

Mijn ziel vindt rust en vrede in God

Lezing: 1 Samuël 16 : 14 t/ 23

Uit de lezing van vanmorgen kunnen we toch wel concluderen dat muziek iets doet met mensen.

Muziek beïnvloedt onze geest. Het roept diepe gevoelens in ons op. We kunnen tot tranen toe bewogen zijn wanneer we muziek horen.

Muziek kan ons diep in onze ziel raken.

Muziek kan een helende werking hebben en geeft mensen vaak vreugde, innerlijke rust.

Vrijdag was het zelfs de dag van de muziek therapie. En werd er gesproken over de helende werking die muziek kan hebben. Mensen worden rustig, soms wordt een diep verdriet geraakt waardoor bij mensen eindelijk de tranen over de wangen rollen en zo kan muziek een helende werking hebben, bijvoorbeeld bij depressies en angsten. Zo komt dat ook in onze lezing naar voren over Saul en David.

Vandaag hoorden we over een koning op wie muziek een grote invloed had.

We lezen hier dat de Geest van God van Saul geweken is. Het was van kwaad tot erger gegaan met Saul. Hij was goed begonnen, maar toen hij eenmaal de verkeerde weg ingeslagen was, week Saul steeds meer van Gods weg af. Hij bracht zelf een brandoffer voor de strijd tegen de Filistijnen, terwijl Samuël duidelijke instructies had gegeven om op hem te wachten. En door een onbezonnen daad sprak hij een vervloeking uit over zijn leger, die zijn

zoon Jonathan bijna het leven kostte.

Saul was ongehoorzaam geweest door de koning te sparen en buit mee te nemen uit de oorlog tegen de Amalekieten. God had een andere koning uitgezocht, een man naar zijn hart. En Saul was zijn hart blijven verharderen. En nu was zelfs de Geest van God van hem geweken.

Hoe koud en kil moet dat aangevoeld hebben. Hoe eenzaam. Wanhopig. Verlaten.

En wat gebeurt er? Saul lichaam wordt als een onbewoond huis en een boze geest vult de leegte. Een boze geest, die Saul angst aanjaagt. Het is met Saul zo erg dat het ook zijn dienaren opvalt. Ze weten dat de toestand van Saul te wijten is aan een boze geest. In onze tijd zijn wij veel van dat soort inzicht kwijtgeraakt. Als mensen vertellen dat ze zonder aanwijsbare reden doodsbang zijn of stemmen horen die hen bepaalde opdrachten geven, sturen we hen naar de huisarts of een psychiater.

De dienaren van Saul hebben voldoende inzicht om door te hebben wat er aan de hand is en ze stellen voor om op zoek te gaan naar iemand die op de citer kan spelen. In de oudheid wisten ze het ook al: muziek beïnvloedt onze geest. Er is al een dienaar die voorstelt om David te roepen. Hij was al tot koning gezalfd, maar er was voor zo'n herdersjongen natuurlijk geen enkele mogelijkheid om aan het hof van de koning terecht te komen. En nu komt hij er dankzij zijn muzikale talent.

David wordt naar het hof gehaald. En telkens als de boze geest over Saul kwam, speelde David op de lier, en dat schonk Saul verlichting.

Dat David Sauls opvolger wordt, daar weet Saul nog niets vanaf.

David is nu nog gewoon een muzikant.

Daar wordt Saul rustig van.

De muziek helpt hem om even te ontsnappen aan alle ellende. Het bevalt hem zo goed, dat David een vast contract krijgt.

De muziek doet iets met Saul: het maakt hem rustig, en hij wordt er direct een aangenamer mens van.

Muziek blijkt met veel mensen iets doen.

Muziek herinnert je aan mooie, maar ook aan moeilijke momenten.

Muziek die heeft geklonken, een lied dat is gezongen: bij een huwelijk, bij een afscheid, zal altijd een bijzonder plekje blijven houden.

Muziek kan emoties oproepen. En muziek kan ook helpen om dichterbij God te komen.

Zoals we weleens zeggen: 'zingen is dubbel bidden'.

Die uitspraak wordt aan Augustinus toegeschreven maar hij schijnt gezegd te hebben: wie goed zingt, bidt dubbel.

Die uitspraak heeft een niet onbelangrijk nuanceverschil.

Het zingen wordt gekwalificeerd. Zingen op zich is niet twee keer bidden. Als je goed zingt, bid je dubbel. Nu, dat vind ik wel een interessante gedachte. Wat is dat dan, goed zingen en dubbel bidden? Ik ga er mijn eigen invulling aan geven.

Ten eerste denk ik dat goed zingen niet per se zuiver zingen is, dat hoop ik niet, hoewel dat voor de omgeving doorgaans wel prettiger zal zijn. Ik denk dat het gebed niet afhankelijk is van de juiste woorden of uitvoering, maar van de juiste intentie.

En het is een voordeel van zingen dat je al tekst hebt. Je hoeft zelf niet na te denken over de formulering van je gebed of woorden te zoeken voor gevoelens die maar lastig onder woorden te brengen zijn. Goed zingen betekent dus ook het goede zingen.

Zulk soort teksten vinden we natuurlijk al in de Bijbel, waar de Psalmen als gezongen gebeden zijn.

Ten slotte denk ik dat als we met de hele gemeente zingen dit heel sterk kan zijn. Je zingt – bidt – samen dezelfde tekst, gericht op God.

En zingend gaat dat doorgaans toch wat gemakkelijker dan door het te zeggen.

Zo kunnen we ook elkaar dragen door voor elkaar en met elkaar te zingen/ en daarmee te bidden om rust voor onze ziel.

Dat onze ziel verstilt in rust en vrede bij God

Loosdrecht, Hillegonda Ploeger